



KERKELIJK WEEKBLAD VAN  
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

# AAMBINDER



## Verwachting voor het nageslacht [p.4]

### Gereformeerde Gemeente Zoetermeer

In 1918 ontstaat er in Zoetermeer een afdeling van de Gereformeerde Gemeente te Benthuisen. In het najaar van 1923 wordt deze afdeling zelfstandig. Aanvankelijk worden de kerkdiensten in de huiskamer van de boerderij van M. Karens, aan het begin van de Dorpsstraat in Zegwaard gehouden. In 1923 verhuist men echter naar een verbouwde fietsenschuur aan de Dorpsstraat,

in 't Lage Eind. In 1956 betreft de gemeente een nieuw kerkgebouw aan het Piet Heiplein, waarvan het aantal zitplaatsen in 1972 wordt uitgebreid tot 470. In 1980 wordt het huidige kerkgebouw in gebruik genomen. De 'Vredekerk' telt 835 zitplaatsen. Sinds 2010 wordt de gemeente gediend door ds. G.W.S. Mulder. Het aantal leden en doopleden bedraagt 370.

**17/05/2018**  
jaargang 96

nr **33**

# Pinksterbede om geestelijke leiding

In Psalm 143 horen we niet een bekeerd mens in de úitleving der zonde, maar een onbekeerde in de ínleving ervan smeken om Gods Geest. In deze zevende boetepsalm van David horen we de man naar Gods hart in de nood van zijn ziel smeken om geestelijke leiding; om de leiding van Gods Geest in zijn leven.

'Rust noch vrede wordt gevonden om mijn zonden, in mijn beenderen dag en nacht'. Zulk een verslagen hart wordt verlegen om geestelijk onderwijs. Die worstelen aan de troon der genade om geestelijke leiding. Ja, wie dóór Gods Geest geleid wordt, wordt verlegen óm Gods Geest. 'Uw goede Geest geleide mij in een effen land'.

Hier zien we Gods kinderen aan het einde gekomen met zichzelf en met eigen leidingen. Want met dat alles kunnen we onszelf alleen maar misleiden en verleiden. En dan was het voor eeuwig kwijt. Daarom was David verlegen geworden om geestelijke leiding; of zoals onze kanttekenaren zeggen: om de weg der gerechtigheid zoals die in Gods wet is beschreven te gaan zonder hinder of aanstoot.

Dat David die wet door de zonde had overtreden, was hem tot smart geworden. Immers, de zonde is zo God-onterend! En hoe zou hij ooit worden hersteld in de gemeenschap met God? Hoe zou hij ook na ontvangen genade het gevoelige genadeleven weer mogen ontvangen en Gods nabijheid mogen ervaren? Dat kan alleen als de Pinkstergeest hem bij de hand vat om hem te leiden door Zijn raad. Op de leerschool van vrije genade gaat Gods Geest hen onderwijzen in de wegen des Heeren. Dat was Davids zielsverlangen.

## Hemels onderwijs

Is dat verlangen naar hemels onderwijs ook de uwe geworden? Dan moet u eerlijk belijden: Ik ben van gisteren en ik weet niet, maar, och Heere, 'Uw goede Geest geleide mij'. Het is alsof we David hier opnieuw horen smeken: 'HEER', ai maak mij Uwe wegen door Uw woord en Geest bekend. Leer mij, hoe die zijn gelegen en waarheen G' Uw treden wendt, leid mij in Uw waarheid; leer jiv'rig mij Uw wet betrachten'.

Waar het geheim daarvan ligt? Niet in David zelf; niet in zijn bevindingen en tranen, maar in 'Gods goede Geest'. Daar mag David door genade een heilig beroep op

*Uw goede Geest geleide mij in een effen land.*

*Psalm 143:10b*

**D**e zonde en de wereld hadden opnieuw de overhand gekregen. De oude mens lag na ontvangen genade weer eens boven. Toen had de Heere de vijanden van binnen en van buiten toegelaten. Absalom en de zijnen vervolgden Davids ziel en zochten zijn leven te vertreden op de aarde. In die weg had de Heere hem door Woord en Geest opnieuw de schuld op het hart gebonden. Het had wederom geklonken in zijn ziel: 'Gij zijt die man!' Bij vernieuwing en verdieping was hij toen schuldenaar geworden voor een heilig en goedgevoelend God: 'En ga niet in het gericht met Uw knecht; want niemand die leeft, zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn'.

## Ware boetvaardigheid

En is dat niet de weg die de Heere met al de Zijnen gaat? Ware boetvaardigheid wordt alleen geleerd als de Geest overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel en gaat leiden in al de waarheid. Dan wordt met David de onwaardigheid voor God beleden. Als de Heere zou doen naar onze zonden, dan was het voor eeuwig kwijt. Als een rechteloos mens zijn we dan niet waardig dat de Heere naar ons omziet.

Ziet u, dan worden schuld en boetvaardigheid niet bepraat, maar beleefd, en blijft een verbroken hart en een verslagen geest over. En wie kan die opheffen? Weet u daarvan in uw leven? U vraagt waaraan dat volk te kennen is? De rust is hen opgezegd.

ds. E. Hakvoort,  
Norwich (Can.)

## In dit nummer

- |           |   |           |   |
|-----------|---|-----------|---|
| <b>4</b>  | Verwachting voor het nageslacht                 | <b>2</b>  | Pinksterbede om geestelijke leiding         |
| <b>8</b>  | De beleving van het zitten ter rechterhand Gods | <b>3</b>  | De tweede bede in het Gebed des Heeren [20] |
| <b>20</b> | De toepassende bediening van de Heilige Geest   | <b>5</b>  | Verwachting voor de ouderdom                |
|           |   | <b>6</b>  | De verzegelingen des Geestes                |
|           |   | <b>7</b>  | Dichterbij Dordt                            |
|           |   | <b>9</b>  | Moeder: keuzes maken                        |
|           |   | <b>10</b> | Commentaar: Man en vrouw schiep Hij hen     |
|           |   | <b>11</b> | Jeugdrubriek                                |
|           |   | <b>12</b> | Boekennieuws                                |
|           |   | <b>13</b> | Kerknieuws                                  |
|           |   | <b>13</b> | Berichten                                   |
|           |   | <b>15</b> | Kerkdiensten                                |

# De tweede bede in het Gebed des Heeren [20]

## 'Uw Koninkrijk kome'

### Hoe kunnen wij weten of het Koninkrijk der genade in ons hart is opgericht?



Thomas Watson

doen! 'Uw goede Geest geleide mij', horen we hem smeken. Hij had het wonder verstaan van Gods goedheid voor een slecht mens. Hij had leren afzien van zichzelf en leren opzien tot die grote Davidszoon in Wiens doorboorde handen het geheim ligt van zalig worden en Die Zijn werk nog toepast in verloren zondaarsharten.


'Uw goede Geest geleide mij'. O, boze geesten hadden hem al zo vaak aangevallen van alle kanten en gepoogd te misleiden en te verleiden tot afdwalen van het rechte spoor van Gods geboden. En hoe vaak hadden ze al de overhand gekregen! Die vreselijke zonde met Bathséba stond hem nog levendig voor de geest!

Maar die geesten komen uit de afgrond en voeren naar de afgrond van de eeuwige rampzaligheid. Doch Gods goede Geest is de Heilige Geest, op de Pinkstermorgen uitgestort. Die Geest leidt nooit van God af, maar naar God toe. Die brengt nooit op dwaalwegen. Hij geleidt in een effen land. Hij Die door de vlakke velden rijdt, brengt Zijn volk in een rechte weg naar de herstelde gemeenschap met God. En naar het effen land waar geen bergen van zonde en schuld meer gevonden worden.

## Ontwaak Noordenwind

Lezer, heeft die goede Geest van Pinksteren reeds in uw ziel gewerkt? Of wordt u nog altijd geleid door de de kwade geesten uit de afgrond? Die leiden niet naar God toe, maar misleiden u op weg naar de eeuwige rampzaligheid. Dat we ons toch laten waarschuwen in liefde, want de Heere heeft geen lust in de dood des goddelozen, maar daarin dat zondaren zich bekeren en leven!

De Geest van Pinksteren lere daarom smeken: 'Ontwaak, Noordenwind, en kom, Gij Zuidenwind, doorwaai mijn hof, dat zijn specerijen uitvloeien'. Want zij alleen, maar dan ook zij alleen die door de Geest Gods geleid worden, zijn kinderen Gods.

Die Pinkstergeest maakt plaats voor Christus en geeft kennis aan Christus om door Hem tot God geleid te worden. Naar dat effen land, waar niemand meer zal zeggen: 'Ik ben ziek'. Maar waar Hij Die door de vlakke velden rijdt, alles is in allen. 

*Uit: "Het Gebed des Heeren" van Thomas Watson (uitg. Gebr. Koster, Barneveld, 1999).*

Het is van belang dat we ons onderzoeken, want onze zaligheid hangt ervan af. Het is nodig dat wij in dat onderzoek zorgvuldig zijn, want er is ook iets dat op genade lijkt, maar het niet is. 'Want zo iemand meent iets te zijn, daar hij niets is, die bedriegt zichzelf in zijn gemoed' (Gal. 6:3). Velen menen dat het Koninkrijk der genade in hun hart gekomen is, maar het is slechts een hersenschim, een gouden droom. 'Hoevelen gaan er niet met een ijdele hoop naar de hel' (Augustinus)

1. Er zijn er die denken dat ze het Koninkrijk der genade in hun hart hebben, omdat zij de middelen der genade hebben. Zij leven daar waar de zilveren trompet van het Evangelie geblazen wordt, zij worden door de genademiddelen tot de hemel opgeheven. 'Ik heb een Leviet als mijn priester', dan zal ik zeker wel naar de hemel gaan (Richt. 17:13).

De Joden riepen: 'Des HEEREN tempel, des HEEREN tempel, des HEEREN tempel zijn deze!' (Jer. 7:4). Wij zijn zo geneigd ons hierop te beroemen, dat de Godsspraak ons is toebetrouwd, dat wij het Woord en de sacramenten bezitten. Maar dit is een valse redenering!

Wij kunnen wel de middelen der genade bezitten, terwijl toch niet het Koninkrijk der genade opgericht is in ons hart. Het Koninkrijk Gods kan wel dichtbij ons komen, maar dan is het nog niet in ons. Het geluid van het Woord kan wel in onze oren klinken, maar dit is nog niet de smaak ervan in ons hart (Luk. 11:20). Vele Joden die Christus als Prediker hoorden, zijn er niet beter van geworden. Warme kleren brengen geen warmte aan in een dode. Ge kunt wel warme kleren hebben, een warme, levendige prediking horen, en toch geestelijk dood zijn. 'De kinderen des Koninkrijks zullen uitgeworpen worden' (Matth. 8:12).

2. Er zijn er die menen dat het Koninkrijk der genade in hun hart is opgericht, omdat zij enige algemene werkingen van de Geest hebben.

a. Zij hebben een grote verlichting van het verstand, een diepzinnige kennis en ze kunnen bijna spreken als engelen die uit de hemel zijn gevallen. Maar de apostel neemt aan dat er een mogelijkheid bestaat dat men, nadat men verlicht is, toch kan afvallen (Hebr. 6:4,5,6).

b. Er zijn er die overtuigingen en beroeringen in de consciëntie hebben gehad over de zonde; zij hebben het verkeerde van hun wegen ingezien en hopen dat nu het Koninkrijk der genade gekomen is. Maar al zijn overtuigingen een stap in de richting van genade, het is nog geen genade. Hebben Farao en Judas ook geen overtuigingen gehad? (Ex. 10:16).

(wordt vervolgd)

# Verwachting voor het nageslacht



*‘...en uw zonen en uw dochters zullen profeteren.’*

Joël 2:28b

**In een donkere tijd legt de Heere een boodschap in het hart van de profeet Joël. Gods knecht voorzegt de uitstorting van de Heilige Geest. Ook de zonen en de dochters zullen profeteren. Deze Pinksterbelofte geeft verwachting voor het nageslacht. Ook nu.**

ds. S. Maljaars,  
Meliskerke

profetisch perspectief wordt gesproken over de tijd tot de wederkomst. Ook uit de geslachten van de heidenen zullen mensen worden toegevoegd. Zo mag dit woord ook verwachting geven voor ons, op wie de einden der eeuwen gekomen zijn. God gedenkt aan Zijn Woord en verbond tot in duizend geslachten.

## Profeteren

De profeet zegt dat deze zonen en dochters zullen ‘profeteren’. Het betekent dat het nageslacht door het werk van Gods Geest de verborgenheden van het heilig Evangelie zal verstaan en verklaren (zie kanttekening 98). Let op de volgorde: eerst verstaan, dan verklaren. Voordat we over de verborgenheden van het Evangelie kunnen spreken, moeten ze ons eerst openbaar worden.

In de zaligmakende overtuiging geeft de Heilige Geest een zondaar kennis van God en van zichzelf. Hij maakt in zo’n schuldverlagen hart ook plaats voor de kennis van Christus. We zien deze wonderen gebeuren onder de preek van Petrus op de Pinksterdag. Velen mogen iets van de verborgenheid van het Evangelie leren verstaan. Het nageslacht zal deze verborgenheden ook gaan verklaren. Hun hart en mond worden ermee vervuld. De apostelen ontvangen op Pinksteren inzicht in de grote werken Gods, die Hij in Christus gedaan heeft tot zaligheid van verloren zondaren. Ze spreken erover met vrijmoedigheid. Hoe staat het met deze zaken in ons leven?

## Hoop

Als we letten op de omstandigheden om ons heen, zou de moed ons kunnen ontzinken. Er is zoveel onverschilligheid en wereldgelijkvormigheid, zoveel zelfingenomenheid en oppervlakkigheid. Deze Pinksterbelofte wijst echter naar boven. Ook dit woord ligt verankerd in Gods welbehagen. God spreekt: ‘Ik zal uitgieten’. Daarom wordt vervuld: ‘Zij zullen profeteren’. Onder de komende generaties zal de Heere werken. Er is ook voor onze jonge mensen hoop, bij God vandaan. De zonen en de maan staan aan de hemel. Ze zeggen ons dat de Heere doorgaat met Zijn werk. Het zaad zal Hem dienen, het zal de Heere aangeschreven worden tot in geslachten. Horen wij al bij degenen die God vrezten?

*Zij komen aan, door Godd'lijk licht geleid,  
Om 't nakroost, dat den Heer' wordt  
toebereid,  
Te melden 't heil van Zijn gerechtigheid  
En grote daden.*

(Psalm 22:16, ber.)

**H**et is niet met zekerheid te zeggen wanneer Joël leefde. De datering van zijn profetieën loopt uiteen van de negende tot de vierde eeuw voor Christus. Het onderstreept het feit dat de boodschap van Joël geldt voor alle tijden. Calvijn merkt op: ‘Ook al is zijn tijd onzeker, de betekenis van zijn leer is voor ons duidelijk.’

In aangrijpende bewoordingen beschrijft Joël de vreselijke sprinkhanenplag als een oordeel van God. Dringend wordt het volk opgeroepen tot bekering. Vervolgens spreekt de profeet over de rijkdom van Gods genade in de komst van de Messias en de uitstorting van de Heilige Geest. Dat laatste is met Pinksteren vervuld. De apostel Petrus haalt de profetie van Joël aan in zijn preek op de Pinksterdag. Krachtig klinkt het in het tempelcomplex te Jeruzalem: ‘Maar dit is het wat gesproken is door de profeet Joël.’

## Uitgieten

Joël zegt dat God Zijn Geest zal ‘uitgieten’. Dat ziet op de overvloed van het werk van de Heilige Geest. De Heere stort met Pinksteren Zijn Geest uit ‘over alle vlees’.

Met het heilsfeit van Pinksteren breekt de rijkste bedeling van het genadeverbond aan, die duurt tot aan de wederkomst. In die laatste dagen zullen uit alle windstreken mensen tot Gods gemeente worden toegebracht. Daarbij spelen afkomst, geslacht, leeftijd en maatschappelijke positie geen rol. Joden en heidenen, mannen en vrouwen, jongeren en ouderen, rijken en armen zullen delen in het zaligmakende werk van de Heilige Geest. De rivier Gods is vol water!

## Onder de geslachten

In dit Pinksterwoord gaat het over ‘uw zonen en uw dochters’. De profeet wijst erop dat de Heere onder de geslachten van Israël zal werken. Met Pinksteren worden zo’n drieduizend mensen in het hart getroffen en tot de gemeente toegedaan. Later lezen we in de Handelingen over menigten, beide van mannen en vrouwen. Zo krijgt dit oude profetenwoord van Joël in de Pinkstertijd onder Israël nieuwe glans. Het geeft ook verwachting voor het Joodse volk vandaag. De reikwijdte van het woord over de zonen en dochteren strekt zich nog verder uit. In

# Verwachting voor de ouderdom

*'Uw ouden zullen dromen dromen'.*

Joël 2:28c

**Een troosteloze aanblik! Alles opgegeten door het ongedierte, rupsen, sprinkhanen, kevers en kruidwormen. Wat een financiële strop voor de akkerbouwers! Maar ook: als er niet geoogst kan worden, kan er ook niets gegeten worden. Dus hongersnood en als gevolg daarvan: de hongerdood. Zeker als er ook nog sprake is van een grote droogte als gevolg van een verzengende hitte.**

ds. E. Bakker,  
Veen



**W**at is hiervan de oorzaak? Juda's leven in onbekeerlijkheid! Een leven naar eigen goeddenken zonder de vrede des Heeren in het hart. Een goddeloos leven. Daarom roept de Heere in Joël 2 het volk op tot bekering en gebed (vers 12 t/m 17). Wat een Goddelijk wonder als er dan sprake mag zijn van schuldbesef en bekering. Daar geeft de Heere Zijn goedkeuring op. Hij belooft overvloed aan opbrengsten en het volk zal weten dat Hij in het midden van Israël zal zijn!

Wat een bijzonder troostvol woord voor Juda in de dagen van Joël. Maar de Heere heeft ook een bijzonder troostvol woord voor de Kerk van de toekomst: 'En daarna zal het geschieden...!' (Joël 2:28a). De Heere belooft hier de uitstorting van de Heilige Geest. En die uitstorting zal niet beperkt blijven tot een klein aantal mensen. Het woord 'uitgieten' in het eerste

gedeelte van vers 28 wijst op uitstorten van een veelheid op een veelheid. Er zal een veelheid van weldaden door de Heilige Geest worden uitgestort op een veelheid van mensen (alle vlees). Op klein en groot, op arm en rijk, ja op jood en heiden, op jong en oud!

Wonderlijk dat er ook staat: 'Uw ouden zullen dromen dromen'. Dromen doen we allemaal. Dat kan in de slaap zijn. Dat kan ook dagdromen zijn. Wat komt onze goddeloze en verdorven natuur in onze dromen toch openbaar. Dan worden onze vleselijke lusten in onze dromen gestreeld. Dan zondigen wij in onze dromen tegen God! Maar als de Heilige Geest op de Pinksterdag wordt uitgestort dan geeft die Geest, volgens deze belofte, niet alleen aan jongeren maar ook aan ouden dromen te dromen die vleselijke lusten niet strelen. Dan geeft de Heilige Geest in de dromen te zien het Godonterende van de zonden die we met

gedachten, woorden en werken tegen God hebben misdreven.

## Vrucht op de Pinksterdag

Wonderlijk dat de Heilige Geest dat wilde doen ook door middel van dromen en ook in het leven van ouden (oude mensen). En soms kunnen we dromen terwijl we 's morgens niet eens meer weten waar we over gedroomd hebben. Maar als de Heilige Geest dromen laat dromen is dat glashelder! Dan is dat overtuigend van zonde, gerechtigheid en oordeel. Dan werkt dat dezelfde vrucht uit als op de Pinksterdag: verslagenheid aan Gods voeten met de levensvraag: 'Wat zullen wij doen, mannen broeders?'

Wat een wonder als dat ook onze vraag al geworden is. Nee, de vraag zelf is de oplossing niet! Maar zonder die vraag komt de oplossing er ook niet! De Heilige Geest werkt eerst de vraag en werkt dan op de oplossing aan! De Heilige Geest werkt in het leven van verslagenen, van helwaardigen, in een weg van sterven aan al het onze op Christus aan! Wat een wonderlijk ogenblik als dan 'gedroomd' mag worden van Christus en Zijn weldaden. Als 'gedroomd' mag worden van Zijn bloed dat Hij gewillig heeft gestort! Zijn bloed tot vergeving van mijn zonden waarmee ik Gods deugden heb geschonden. Een bijzonder voorrecht als het Evangeliewoord voor het geloofsoog geopend mag worden en Christus als de Schoonste van de mensen gezien mag worden in Zijn plaatsbekledende arbeid! Dat geeft een 'wegdromen in de Geest' aan de oevers van zeer stille wateren. Te mogen 'wegdromen' als Hij hun ziel van tijd tot tijd liefelijk vertroost. Dan zijn dat de momenten waarop Christus' Kerk het mag geloven: 'Hij zal Zijn werk, aan mij volenden'. Daarbij roepen zij gelijktijdig uit: 'Verlaat niet wat Uw hand begon, o Levensbron, wil bijstand zenden'.

## Onwederstandelijk

Wat een troost: deze belofte spreekt ook over ouden (oude mensen)! Daaruit blijkt dat een hoge leeftijd de Heere niet in de weg staat. Waar de Geest werkt, daar werkt Hij onwederstandelijk. Een leven van 80 jaar zondigen staat Hem niet in de weg. Dan kunt u nog bekeerd worden als u 90 jaar bent!

Nee, we moeten het er niet op aan laten komen. Bent u al op hoge leeftijd? Leg dan, als een onwaardige, de vinger eens bij dit Schriftwoord en vraag of de Heilige Geest op grond van Christus' werk deze woorden in uw leven uit genade wil vervullen. Wie weet, Hij mocht Zich wenden.

# De verzegelingen des Geestes

*‘Want gij hebt niet ontvangen den Geest der dienstbaarheid wederom tot vreeze; maar gij hebt ontvangen den Geest der aanneming tot kinderen, door Welken wij roepen: Abba, Vader’.*

Romeinen 8:15

**Het Pinksterfeest bepaalt ons bij de uitstorting van de Heilige Geest, Die niet alleen werkt in het hart van een mens, maar Die ook komt wonen in het hart van de mens. Pinksterfeest is het sluitstuk van de heilsfeiten die onderwerpeijk ondervonden worden in het hart van Gods kinderen.**

ds. G. Beens,  
Kootwijkerbroek

Het is de apostel Paulus die ons dat komt te verklaren in de Romeinenbrief. Hij spreekt over de Heilige Geest als hij in het vijftiende vers zegt dat het de Geest der aanneming tot kinderen is, door Welken wij roepen: Abba, Vader.

Het gaat er dus over om een kind van God de Vader te zijn. Gods kinderen zijn kinderen van de Vader vanwege het welbehagen des Vaders. ‘Ik zeide wel: Hoe zal ik u onder de kinderen zetten, en u geven het gewenste land, de sierlijke erfenis van de heirscharen der heidenen?’ (Jer. 3:19<sup>a</sup>). Ze zijn uitverkoren in Christus. ‘Gelijk Hij ons uitverkoren heeft in Hem, voor de grondlegging der wereld, opdat wij zouden heilig en onberispelijk zijn voor Hem in de liefde’ (Éf. 1:4). Ze zijn Hem geschonken op Zijn volbrachte middelaarsarbeid. Wat is Hij verblijd met Zijn zwarte Bruidskerk! ‘Geheel zijt gij schoon, Mijn vriendin, en er is geen gebrek aan u’ (Hoogl. 4:7).

## Opzoekende liefde

Hoe krijgt de mens er nu kennis van dat hij een kind van God is? Hoe hebben de discipelen dat geleerd? Ze zijn opgezocht met opzoekende liefde in het uur van de wedergeboorte. Daar leert de mens dat hij buiten God en zonder God is. ‘Dat gij in dien tijd waart zonder Christus, vervreemd van het burgerschap Israëls, en vreemdelingen van de verbonden der belofte, geen hoop hebbende, en zonder God in de wereld’ (Éf. 2:12). Dan leert de mens het niet zonder God meer te kunnen en krijgt hij een betrekking op de deugden Gods. Dan kan men niet meer leven zoals tot dan toe geleefd werd, want die mens wordt overtuigd van zonde, gerechtigheid en oordeel.

Wat is het een wonder als zo’n mens bij God vandaan een weg geopenbaard mag krijgen, en dat vanuit de eeuwigheid in die gezegende Christus! Wanneer het Kerstfeest mag gaan worden. ‘Namelijk dat u

heden geboren is de Zaligmaker, Welke is Christus den Heere, in de stad Davids’ (Luk. 2:11). Dan wordt de ruimte van zalig worden gezien in Christus. Om Hem dan te gaan leren kennen in Zijn Namen, naturen, staten en weldaden. Om te sterven aan alles wat geen God en Christus is en te leren waartoe Hem dan nodig te hebben. Te leren dat we niet uit Christus gevallen zijn, maar uit God en dat we met God verzoend moeten worden, want goed doet geen nut ten dage der vervolgenheid (Jes. 30:5). Dan komt zo’n mens met een geopenbaarde Christus in de dood terecht. Sion wordt immers door recht verlost? Wonder als de mens ingeleid mag worden in Zijn borggerechtigheid en op Goede Vrijdag mag zien dat de Vader genoeggedaan is. ‘Vader, in Uw handen beveel ik Mijn geest’ (Luk. 23:46). Daar heeft de liefde de overhand en valt de ziel Gods recht toe, waar de Vader Zich gehaast heeft om Zijn Zoon als Middelaar op te wekken uit het graf. Omdat Christus niet alleen de Middelaar van verdienste is, maar ook de Middelaar van toepassing. Om in die Middelaar de Vader te leren kennen als een verzoend Rechter. Zo heeft de Heere het tegen Maria Magdaléna gezegd: ‘Ik vaar op tot Mijn Vader en uw Vader, en tot Mijn God en uw God’ (Joh. 20:17). Wat kan er een verlangen zijn om te mogen weten dat God in Christus mijn Vader is. Dan gaat de ziel met zulk een Vadergemis over de wereld.

## Biddende en smekende

Christus heeft Zijn discipelen nog veertig dagen onderwezen, maar op de Hemelvaartsdag heeft de verhoogde Middelaar Zijn Kerk teruggebracht in de gemeenschap met Zijn Vader. Daar krijgt de Kerk God terug als Vader. Daar hebben de discipelen hoop op gekregen, want ze keerden met blijdschap terug naar Jeruzalem. Zulke zielen worden biddende en smekende gemaakt of ze getroost zou-

Op de Pinksterdag kwam de lieve Geest van God uit de hemel, en dat in zulke heerlijke tekenen. Hij bracht de liefde des Vaders met Zich mee en de ziel wordt daarvan in kennis gebracht, zodat de Kerk getuigenis mag hebben dat ze een Vader in de hemel heeft.

den mogen worden met de belofte van de Heilige Geest.

Wat is het een wonder om op de aarde in de ziel te mogen ervaren wat er op de Hemelvaartsdag in de hemel gebeurd is! Daar wordt dat Vadergemis zo ingeleefd. De liefde van de Vader geproefd in en door Christus. Maar dan als een wees over de wereld te gaan. Daarom waren de discipelen biddende en smekende. Ze durfden de Vader naam niet op de lippen te nemen en toch zonder de Vader niet te kunnen!

Op de Pinksterdag kwam de lieve Geest

van God uit de hemel, en dat in zulke heerlijke tekenen. Hij bracht de liefde des Vaders met Zich mee en de ziel wordt daarvan in kennis gebracht, zodat de Kerk getuigenis mag hebben dat ze een Vader in de hemel heeft.

Wat is het een voorrecht om door de Geest te mogen weten dat God mijn Vader is! Dan is er inwendig getuigenis dat we met een drie-enig God verzoend zijn. Wonder, eeuwig wonder om daar de wetenschap van te mogen omdragen. Dan wordt wel geleerd dat we in en van onszelf nooit een rechtgeaard kind kunnen

zijn, maar om dan in en door Christus dat kinderleven te mogen beoefenen. Geheiligd door de Heilige Geest hebben ze een geheiligd leven en dat is tot eer van God en tot zaligheid van de ziel. Zo worden de verzegelingen des Geestes ondervonden.

*Goedertieren Vader,  
Milde Zegenader,  
Stel Uw vriend'lijk hart,  
Op Wiens gunst wij hopen,  
Eeuwig voor ons open;  
Weer steeds alle smart.*



RUBRIEK **DICHTERBIJ DORDT** [17]

## Het werk voltooid

*Uit de Voorrede van de DL: '...en is het onderzoek van de voorzeide vijf leerstukken uit de schriften, bekentenissen en verklaringen, eensdeels tevoren uitgegeven, anderdeels ook aan de synode overgeleverd, bij de hand genomen. Hetwelk, alzo het nu door Gods bijzondere genade met zeer grote vlijt, getrouwheid, consciëntie en overeenstemming van allen en een iegelijk is voleind...'*

**D**oor de boycot van de Remonstranten was gewoon overleg niet mogelijk. Hoewel ze daarover later in de geschiedschrijving hun beklag doen, hebben ze deze gelegenheid zelf geblokkeerd. De werkwijze van de Dordtse synode wordt nu anders. Er wordt gebruik gemaakt van aanwezig schriftelijk materiaal. Dit zijn documenten die door de remonstranten zelf zijn vervaardigd zoals 'geschriften, bekentenissen en verklaringen, eensdeels tevoren uitgegeven en anderdeels ook aan de synode overgeleverd'. Deze stukken worden aan de synodeleden ter hand gesteld. Te denken valt bijvoor-

beeld ook aan gevoerde correspondentie en appelschriften bij kerkenraden e.d. Onder Gods goede zorg is men maanden met de bestudering van dit schriftelijk materiaal bezig geweest. Om precies te zijn van 13 november 1618 tot 29 mei 1619. Vandaar de jaaraanduiding: de Dordtse synode van 1618/19. Van 26 maart tot 15 april werden de zittingen geschorst en werd door een brede commissie de definitieve redactie van de Dordtse Leerregels ontworpen. De 180 zittingen vonden plaats in 26 weken. Dat is gemiddeld zeven zittingen per week. Men mag dus terecht belijden 'door Gods bijzondere genade met zeer grote vlijt, getrouwheid' bezig geweest te zijn. De afgevaardig-

400 JAAR - SYNODE VAN DORDRECHT

den waren trouw aan de Schrift, trouw aan hun eed en opdracht, gewetensvol en eensgezind. Let erop hoe deze eensgezindheid wordt benadrukt: 'met overeenstemming van allen en een iegelijk'.

Later in het Nawoord aan het einde van de DL, het Besluit genoemd, verklaart men in dezelfde geest: 'dat de verklaring van de rechtzinnige leer met eendrachtige overeenstemming van allen en een ieder der gehele synode bevestigd is'. Natuurlijk waren er onderlinge (liggings)verschillen en is er uitvoerig gesproken over de juiste formulering in deze tere, principiële aanlegenheden. Maar dan wel zo, dat iedere afgevaardigde zich er van harte in kon vinden. Zo is het 'met... overeenstemming van allen en een iegelijk voleind'. Vandaar dat de gezamenlijke eenheid en de individuele instemming in de Voorrede én het Besluit nadrukkelijk beleden wordt. Men was geestelijk één van gevoelen, één van hart en ziel. Er is dus geen sprake van vaag geformuleerde compromissen.

Bij de inhoudelijke overdenking blijkt het nodig dit goed in gedachten te houden. Dit geldt dus bijvoorbeeld ook voor de formulering van het besluit van de verwerping (I, 15), voor de uitvoerige passages over de rechte prediking en voor het gedeelte over jonggestorven kinderen (I, 17).

Om maar drie voorbeelden te noemen. Het gebed mag wel zijn, of wij in onze tijd deze wezenlijke géestelijke eenheid ook zo kennen. Dan kunnen we elkaar in minder belangrijke zaken beter verdragen en vasthouden. Waar het dus voor jou persoonlijk op aankomt, is deze bevindelijke en innerlijke verankering in de waarheid van Dordt. Gods aanbiddelijke waarheid van Zijn soevereine genade in Christus Jezus. De Bron van alle licht en leven.

v. A.

# De beleving van het zitten ter rechterhand Gods

*Christus heeft na Zijn hemelvaart de hoogste plaats van eer gekregen die de Vader Hem kon geven.*



**Het is opvallend dat er in de Bijbel heel vaak over het zitten aan Gods rechterhand gesproken wordt. Het zal duidelijk zijn dat wij dit als beeldspraak moeten lezen.**

ds. A. Schot,  
Nunspeet

**C**hristus heeft na Zijn hemelvaart de hoogste plaats van eer gekregen die de Vader Hem kon geven. Als Middelaar is Hij ook hierin de Vertegenwoordiger van al de Zijnen.

Voegt deze derde trap nog iets toe? Henoeh en Elia zijn ook ten hemel gevaren, maar we lezen niet dat zij die plaats gekregen hebben. U ziet dat er onderscheid is tussen 'ten hemel varen' en 'zitten ter rechterhand Gods'. De Heere is ten hemel opgevaren opdat Hij Zich daar 'bewijze' als het Hoofd van Zijn Christelijke Kerk. Na Zijn hemelvaart heeft de Vader de regering in Zijn handen gelegd. Het is de rijkste troost als de Koning je Vriend of je Bruidgom mag zijn. Dat is de troost van het zitten ter rechterhand.

## Verworven gaven

We lezen in de Heidelbergse Catechismus: 'Eerstelijk, dat Hij door Zijn Heiligen Geest in ons, Zijn lidmaten, de hemelse gaven uitgiet. Daarna, dat Hij ons met Zijn macht tegen alle vijanden beschut en bewaart'. Het zitten ter rechterhand geeft een recht

op de verworven gaven. Het gaat hier over zaligmakende gaven. Een van de gaven is de zaligmakende kennis. Als Profeet blijft Hij de Zijnen leren. Is dat geen troost om te mogen weten zo'n Leraar te hebben? In de tweede plaats geeft het zitten ter rechterhand ook zicht op de Koninklijke beschutting en bewaring. Het biedt onuitsprekelijk veel troost om de Koning zo te mogen leren kennen. 'Wat Zijn liefde wil bewerken, ontzegt Hem Zijn vermogen niet'. Daarbij mag ook gewezen worden op Christus' priesterlijke werkzaamheden in de hemel. Christus is een Priester-Koning en Zijn voorbede is onafwijsbaar. Het geeft onuitsprekelijke troost om de Voorbidder door het geloof zo werkzaam te zien. Over die troost schrijft Guido de Brès in artikel 26 van de NGB.

Van Christus geldt in veel diepere zin het woord dat Naomi van Boaz sprak: 'Zit stil, mijn dochter, totdat gij weet hoe de zaak zal vallen; want die man zal niet rusten, tenzij dat hij heden deze ganse zaak vol-eind hebbe'.

Als er geen zicht is op de verheerlijkte Christus kan deze troost er niet zijn.

Daarom is het zo nuttig dat Gods kinderen meerdere geloofskennis krijgen van de Heere Jezus. Op deze troost wordt ook gewezen bij de bediening van het Heilig Avondmaal: 'Opdat wij dan met het waarachtige hemelse Brood Christus gespizigd mogen worden, zo laat ons met onze harten niet aan het uiterlijke brood en wijn blijven hangen, maar onze harten opwaarts in de hemel verheffen, waar Jezus Christus is, onze Voorspraak, ter rechterhand Zijns hemelsen Vaders, waarheen ons ook de artikelen van ons christelijk geloof wijzen'. Hier zien we hoe dit heilsfeit werkelijk functioneert in het leven van de ware gelovigen.

## Vrijmoedige toegang

Wat maakt het zitten ter rechterhand mogelijk voor Gods kinderen? Een vrijmoedige toegang. Paulus zegt in Hebrëeën 4:16: 'Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen, en genade vinden om geholpen te worden te bekwamer tijd'. Dat volgt op: 'Dewijl wij dan een grote Hogepriester hebben, Die door de hemelen doorgedaan is, namelijk Jezus, de Zone Gods, zo laat ons deze belijdenis vasthouden'.

Vóór Pasen sprak Christus tot Zijn discipelen: 'Tot nog toe hebt gij niet gebeden in Mijn Naam'. Ze kenden nog niet dit deel van Zijn Priesterlijk werk. Na hemelvaart mogen ze weten: Er is er Eén werkzaam voor mij, arme zondaar, in het binnenste heiligdom. Hij is waar ik niet komen kan in mijn onreinheid. Hij brengt mijn boodschap over waar ik die niet brengen kan. Is dat geen rijke troost?

Een duidelijk voorbeeld van de bevinding van dit heilsfeit vinden we bij Stéfanus. Wanneer ze hem stenigen, ziet hij de hemelen geopend. Hij ziet Jezus staande, tot zijn hulp gereed. Door het geloof zag hij hoe zijn Koning hem stond op te wachten. Paulus zegt: 'Wij zien Jezus met heerlijkheid en eer gekroond'. Dat is de beleving van dit heilsfeit. Dit heilsfeit roept ook op om te zoeken de dingen die boven zijn: 'Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zo zoekt de dingen die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de rechterhand Gods'.

Straks zullen Zijn kinderen met Hem zitten in de troon: 'Die overwint, Ik zal hem geven met Mij te zitten in Mijn troon, gelijk als Ik overwonnen heb en ben gezeten met Mijn Vader in Zijn troon' (Openb. 3:21). Dan ligt er niets meer tussen!



'Elke wijze vrouw  
bouwt haar  
huis,' zegt de  
Spreukendichter.



# Moeder: keuzes maken

De taak van moeder in het gezin is veelomvattend. Daarnaast wordt er van buiten het gezin regelmatig een beroep op haar gedaan. Dagelijks staat ze voor keuzes. 'Doe ik dit wel, of doe ik dit niet?' 'Ga ik weg, of blijf ik thuis?' Hoe weet je wanneer je tegen iets ja moet zeggen, of nee, of je iets wel doet of niet doet?

Synodale Werkgroep  
Gezin

**G**eef Gods Woord handvatten bij het beslissen wat je als moeder wel doet en wat niet? Geeft de Heere in Zijn Woord als het ware een taakomschrijving waar moeders hun leven naast kunnen leggen?

Wie de Bijbel onderzoekt op dit thema, ontdekt een aantal treffende lijnen. Zij kunnen moeders helpen verantwoorde keuzes te maken ten aanzien van hun tijdsbesteding.

## 1. Tijd voor de Heere

Moeders kunnen zich druk maken om veel dingen, maar één ding is nodig (Luk. 10:42). Martha was druk bezig om veel dingen te doen. Maria deed wat het belangrijkste was: tijd besteden aan het luisteren naar de Heere Jezus; aan Zijn voeten zitten. Dat zet alle bezigheden in het juiste licht. Dat geeft wat nodig is voor elke dag. Daarom is het allereerst belangrijk om daar elke dag tijd voor te maken. Staat je 'stille' tijd onder druk van veel bezigheden, dan is er niet de juiste balans. Ook moeders moeten bekeerd en steeds weer bekeerd worden.

## 2. Tijd voor je man

Na de Heere staat de man op de tweede plaats in het leven van een vrouw. De vrouw is geschapen voor de man: 'tot een hulpe die als tegen hem over zij' (Gen.

2:20). Het Hebreeuwse woord wijst op een klankbord: iemand die met hem meedenkt, meeleeft, meebidt. Tijd voor elkaar als man en vrouw is wezenlijk.

## 3. Tijd voor de kinderen

Ouders van nu voeden hun kinderen op in een totaal andere wereld dan waarin ze zelf zijn opgevoed: een verwereldlijkte maatschappij, waarin met God en Zijn Woord steeds minder gerekend wordt. Opvoeden is ingewikkelder geworden vanwege de invloed die de moderne samenleving uitoefent op ouders én kinderen. Het is belangrijk dat ouders overeenkomstig hun doopbelofte de tijd nemen voor een Bijbelse opvoeding. Deze tijd vraagt ouderbeschikbaarheid. Moeders kunnen veel voor hun kinderen doen en veel voor hen betekenen. Het thuis-zijn van een moeder biedt de kinderen warmte en gezelligheid. Maar bovenaan hun beider(!) takenlijstje staat het onderwijzen van hun kinderen uit Gods Woord. Paulus zegt in Efeze 6:4: 'Voedt hen op in de lering en vermaning des Heeren'. Het moederschap staat in eeuwigheidsperspectief. Het belangrijkste werk van een moeder is wat Mozes noemt in Deuteronomium 6: met onze kinderen over God praten, telkens wanneer zich in het leven van alledag daartoe een gelegenheid voordoet.

## SERIE MOEDERSCHAP [2]

**Artikel 1:** Moeder: mooiste roeping

**Artikel 2:** Moeder: keuzes maken

**Artikel 3:** Moeder: ja maar...

## 4. Tijd voor je huis

'Elke wijze vrouw bouwt haar huis,' zegt de Spreukendichter (14:1). Het gaat hier niet over metselwerk of timmerwerk, maar over het bouwen van een warm thuis: het bieden van een rustpunt in een onrustige tijd, het waken over wat God in beheer gegeven heeft. Huishouden is ook godsdienst.

## 5. Tijd voor je ouders

Na het eigen gezin en het eigen huis komen de ouders, als je die nog hebben mag. Gods Woord spreekt over 'de voorouders wedervergelding doen' (1 Tim. 5:4). De kanttekening: 'Dat is: hen wederom helpen en voeden, gelijk zij de kinderen in hun jonkheid hebben gedaan'.

## 6. Taken in Gods Koninkrijk

Bovenstaande vijf punten weerspiegelen iets van wat de Heere in Zijn Woord zegt over de taakomschrijving van moeders. De Heere laat moeders allereerst zorgdragen voor de mensen die het dichtst bij hen staan. Maar Hij kan daarnaast moeders ook gebruiken om dienstbaar te zijn voor mensen iets verder weg: in de gemeente, in het evangelisatiewerk of op een ander plekje in Zijn Koninkrijk. Maar wel zo dat de eerste prioriteiten niet in het gedrang komen. Elke fase van het gezinsleven geeft daarin weer andere mogelijkheden. Maar laat voor ons allen het bovenstaande primair blijven! Opdat ook daarin zal mogen blijken, dat we ons als een afgezonderde willen richten naar Gods heilzaam getuigenis.

Natuurlijk zijn er omstandigheden waarin de moeder als weduwe of als gescheiden vrouw werk zal moeten doen. De pijn die dat oplevert, kan alleen maar ingeleefd worden en moet niet oppervlakkig besproken worden. Toch hebben ook zij in alle verantwoordelijkheden die hen kunnen drukken een Bijbels evenwicht nodig in hun tijdsbesteding. Ook voor hen kan een aantal van de bovenstaande punten richting bieden. Er kunnen ook andere vragen spelen voor moeders. 'Stel dat de zorg of de basisschool een beroep op me doet?' Daarover een volgende keer.

Werkgroep Gezin, reacties zenden aan:  
akarens@kliksafe.nl



# Man en vrouw schiep Hij hen



**‘Man en vrouw schiep Hij hen’. Deze overbekende woorden uit Genesis 2 passen niet meer bij het beeld dat de maatschappij meer en meer gaat vertonen. Man en vrouw, kom nou, dat maak ik zelf wel uit! Het gelijkheidsdenken slaat op hol.**

P. Schalk,  
Veenendaal

**D**ecennialang is er geknokt voor vrouwenemancipatie: ‘Gelijke kansen voor iedereen, weg met de glazen plafonds. En laten we zorgen voor onafhankelijkheid door te bevorderen dat iedereen zoveel mogelijk een zelfstandige economische eenheid is. Dan ben je niet meer afhankelijk van je huidige partner, je kunt je eigen gang gaan’. Vervolgens is er een stevige lobby ontstaan ten aanzien van de verschillen in seksuele voorkeur. De homobeweging heeft grote successen geboekt, met als treurig resultaat het zogenoemde homohuwelijk. Momenteel slaat het gelijkheidsdenken verder op hol. Alles en iedereen is gelijk. Dat noemden we tot voor kort ‘genderneutraliteit’. Inmiddels is een sterkere term bedacht: ‘genderdifferentiatie’.

## Genderideologie

Waar gaat het eigenlijk om? Het woord ‘gender’ heeft te maken met gedrag en identiteit van de seksen. Natuurlijk zijn er verschillen te onderkennen bij mannen

en vrouwen. Denk aan de lichamelijke kenmerken en aan de biologische verschillen. Die zijn duidelijk toe te kennen aan mannen en vrouwen. Maar bij de huidige discussie over gender gaat het om een ideologische kijk op de identiteit van mensen. Een man kan zich wel meer vrouw voelen dan je aan de buitenkant zou zien. En andersom geldt dat natuurlijk ook. Dat betekent overigens nog niet direct dat iemand zich dan ook zal laten ‘ombouwen’ van vrouw naar man of andersom. Dat noemen we ‘transgenders’: verandering van gender. Nee, bij de genderideologie hoeft dat niet aan de orde te zijn, het gaat er gewoon om dat je mag zijn wie je vindt dat je bent.

## Genderdwaasheid

Deze denkwijze wordt sterk bepleit, wereldwijd. Bijvoorbeeld bij de Verenigde Naties wordt zwaar ingezet op dit thema. Maar ook binnen ons eigen Nederland is het een absoluut belangrijk thema. We lopen er bij wijze van spreken dagelijks tegenaan. Als u met de trein reist, wordt u

niet meer aangesproken als ‘dames en heren’, maar als ‘beste reizigers’. Dat lijkt nog tamelijk onschuldig, maar het zegt veel. Of denk bijvoorbeeld aan de openbare gebouwen, waar steeds vaker drie bordjes bij de toiletten te zien zijn: het bekende mannetje, het bekende vrouwtje, en daartussenin het poppetje met half broek en half rok. Apart trouwens, dat juist in die symbolen de kleding van mannen en vrouwen nog wel symbool staan! We zullen er ook mee te maken krijgen binnen het werk: kiezen voor een vrouw als receptioniste of voor een man als loodgieter, dat is straks verleden tijd. En wat te denken van de aangifte van een pasgeboren kindje. Mag u wel bepalen of u een zoon of een dochter kreeg? Wie weet wat ze straks zelf willen zijn. Ook de overheid doet steeds vaker mee met de genderdwaasheid. Een emancipatienota vanuit het ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschappen maakt duidelijk dat je jezelf wel man of vrouw mag voelen, mits dat je eigen keuze is.

## Genderdifferentiatie

Deze hele beweging draaide in eerste instantie om het woord genderneutraliteit. Maar dat is een te kaal woord. Het heeft blijkbaar te weinig body. Daarom wordt steeds meer de term genderdifferentiatie gebruikt. Dat geeft aan dat je kunt kiezen en dat je kunt veranderen. Immers, stel dat je jezelf op maandag een vrouw voelt, maar op dinsdag niet meer, dan moet je niet vast blijven zitten op je eerste keuze, toch? Misschien lijkt dit te ver doorgeredeneerd, maar vergist u zich niet: dit wordt een belangrijk thema in de komende jaren.

## Man en vrouw

Wat is er aan de hand? Hoe komt het dat we zo de weg aan het kwijtraken zijn? Waarom kiezen we voor een heilloos pad? Het antwoord is al heel oud: omdat de geschapen mens van zijn of haar Schepper is afgedwaald. God is weg, de mens staat centraal. Ik maak het zelf wel uit. Ik-ik-ik: de autonome mens, die geen God en geen meester duldt.

In feite is dit een regelrechte aanval op de schepping en op de Schepper. Immers, wij belijden met de Twaalf Artikelen: ‘Ik geloof in God de Vader, de Almachtige, Schepper van hemel en van aarde’. Welnu, deze Schepper spreekt zelf in Genesis 1:27: ‘En God schiep de mens naar Zijn beeld; naar het beeld Gods schiep Hij hem; man en vrouw schiep Hij hen’. En vervolgens in vers 31: ‘En God zag al wat Hij gemaakt had, en zie, het was zeer goed’. Dat is en blijft Gods heilzame ordening!



# Pinksteren

D. van Wijngaarden, Veenendaal

**'Weet u wat Pinksteren betekent?' Een mevrouw in de winkelstraat schudt haar hoofd. Nee, ze weet het niet. Ook andere mensen weten niet wat Pinksteren betekent. Weet jij het wel?**

Het is Pinksterfeest. We denken aan de uitstorting van de Heilige Geest. Na de preek van Petrus vragen veel mensen: 'Wat zullen wij doen, mannen broeders?' Dat is het werk van de Heilige Geest in hun hart.

Wat is het werk van de Heilige Geest in het hart? In de Bijbel staat dat Hij overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel. Dan krijg je berouw over je zonden. Als je een nieuw hart krijgt, is er genade in je hart. Dat zal nooit meer weggaan!

Christen, in het boek van Bunyan, komt in het huis van Uitlegger. Bij een muur ziet hij een man die erg zijn best doet een vuur met water te blussen. Het lukt niet! Het vuur gaat juist sterker branden! Hoe kan dat? Als je aan de andere kant van de muur kijkt, zie je een man die olie op het vuur giet. Christen vraagt wat dat betekent. De duivel probeert het werk van de Heilige Geest te blussen. Hij laat hen zondigen en afdwalen van de Heere. Maar het vuur gaat niet uit. Dat is ook het werk van de Heilige Geest. De Heere houdt Zijn kinderen vast, ook Petrus die de Heere Jezus verraden heeft. Dat is een onverdiend wonder!

Gods kinderen zijn gelukkig, want de Heilige Geest is altijd bij hen. Hij is ook de Trooster als Gods kind tot Hem vlucht in angst en noden.

Heb jij, net als die drieduizend bij Petrus,

het werk van de Heilige Geest nodig in je hart?

Bid het psalmvers maar: 'Och, schonkt Gij mij de hulp van Uwe Geest, mocht Die mij op mijn paân ten Leidsman strekken!'



vervolgverhaal

20



## Palko de kleine evangelist

J.W. van den Berg

**Bij het zien van de jongen en de hond vergeet Juriga even zijn hoofdpijn. Hij herinnert zich opeens dat hij Palko zonder enige oorzaak geslagen heeft. Hij ziet hem weer de hut uitvluchten.**

'Die ellendige drank ook, waarom ben ik niet direct uit de kerk naar huis gegaan. Waarom heb ik me weer laten overhalen om mee naar de herberg te gaan? Was Lesina nou maar gebleven, maar die moest zo nodig een week naar huis'. Juriga krabt eens op zijn hoofd. Hij zou weet niet wat willen geven om Palko te kunnen ontlopen. Maar dat is onmogelijk. Hij schraapt even zijn keel. 'Hm.. Palko, kijk eens in de zak van m'n jas. Daar zit wat in voor jou. Ik was gister op een bruiloftsfeest'.

Palko springt op. 'Goede morgen', groet hij vrolijk. Twee tellen later is hij druk bezig een oude zakdoek van Juriga van zijn knopen te ontdoen. Ah, wat een heerlijkheden. Snoepgoed, kleine ronde kaneelbroodjes, koekjes.

'Is dat allemaal voor mij grootvader?' vraagt hij, zijn tanden in een broodje zettend.

'Het is allemaal voor jou m'n jongen. 't Is niet veel als ik denk aan wat ik jou gisteravond aandeed. Die gruwelijke drank maakt dat je niet weet wat je doet. Ik heb

niet veel gedronken, maar ik weet dat ik er niet tegen kan'.

'Luister grootvader, dat u me sloeg is niet erg, maar weet u waar ik bang voor ben?' Juriga trekt vragend z'n wenkbrauwen op. 'Ik denk dat Hij weg zal gaan. Hij heeft u horen vloeken en als u dat doet en blijft drinken, zal Hij niet bij ons blijven'. Verbijsterd kijkt de oude man hem aan. 'Heb je het over Martin Lesina?' wil hij weten. 'Die is een weekje naar huis. Dat is maar goed ook, hij haat de drank'.

# Boekennieuws



"Alles uit genade",  
C.H. Spurgeon;  
uitg. Den Hertog,  
Houten; 142 blz.;  
€ 14,50.

## *Alles uit genade*

Onder de vele boeken van C.H. Spurgeon (1834-1892) die in het Nederlands vertaald zijn, neemt het boek "Alles uit genade" een bijzondere plaats in. We vinden in dit boek geen preken van Spurgeon maar, zoals de ondertitel aangeeft: 'Een ernstig woord tot degenen die het behoud zoeken door de Heere Jezus Christus'. Op een eenvoudige en Bijbelse manier komen wezenlijke zaken aan de orde: de rechtvaardiging van de goddeloze, het zaligmakend geloof, bekering en vergeving der zonden, volharding in het geloof enzovoort.

Op de hem kenmerkende manier is Spurgeon, vanuit het Woord met gebruikmaking van duidelijke voorbeelden, met de lezer in gesprek. De doodstaat van de mens, de rijkdom van Christus, de oproep tot bekering en geloof zijn zaken die steeds aan de orde komen. In één van de laatste hoofdstukken geeft de schrijver treffend aan waarom hij de titel "Alles uit genade" gebruikt. 'Deze trouw van God is het fundament en de hoeksteen van onze hoop op de uiteindelijke volharding. De gelovigen zullen volharden in de heiligheid omdat God volhardt in de genade. Hij blijft zegenen, en daarom volharden de gelovigen daarin dat ze gezegend worden. God blijft Zijn volk bewaren, en daarom blijft het Zijn geboden bewaren. Dit is een goede en bestendige grondslag om op te rusten, en dit is op een kostelijke wijze in overeenstemming met de titel van dit boekje: Alles uit genade. Zo is het vrije gunst en oneindige barmhartigheid die klinkt bij het ochtendgloren

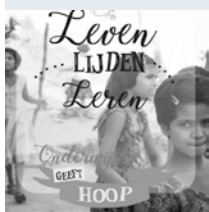
van het heil, en dezelfde liefelijke klokken klinken welluidend de hele dag van de genade door'.

Spurgeon brengt Gods boodschap dichtbij het hart. Alleen genade maakt de zondaar zalig. Deze genade is uit de verdiensten van Christus. We worden niet als godvrezenden maar als goddelozen gerechtvaardigd. Zondaren worden behouden door het geloof, maar het is alles genade. 'Maak nooit een christus van uw geloof'. 'Ga niet stillitjes proberen de bekering uit de droge put van de verdorven natuur te halen'.

Soms gebruikt Spurgeon uitdrukkingen die wij zo niet zouden gebruiken. Zijn preken en werken hebben een sterk evangeliserend karakter, maar zijn boodschap ligt in de lijn van de Reformatie en van het Puritanisme.

De vertaler zorgde voor een goed leesbare tekst.

ds. W. Harinck, Moerkapelle



"Leven, lijden, leren - onderwijs geeft hoop", samengesteld door Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten; uitg. De Banier; verkrijgbaar via de lokale Gereformeerde Gemeenten en via [www.jbgg.nl webshop](http://www.jbgg.nl webshop); 201 blz.; € 14,95.

## *Leven, lijden, leren - onderwijs geeft hoop*

Het is bemoedigend te zien en te horen van de vele activiteiten die worden ondernomen in het kader van de door onze Jeugdbond opgezette Jeugdwerkactie 'Geloofwaardig onderwijs'. Jongens en meisjes die voor dit goede doel auto's wassen, pannenkoeken bakken, markten organiseren, boeken verkopen...

Wat dit laatste betreft is er een prachtig boek over de achtergrond van geloofwaardig onderwijs verschenen. Een rijk geïllustreerd verhaal over en van (veelal jonge) mensen in Nigeria, India en Pakistan. JBGG-directeur L.A. Kroon schrijft in zijn Woord vooraf: 'Het zijn levensverhalen van kleine mensen die iets laten zien van Gods grote genade in de weerbarstige praktijk van armoede, een handicap of tegenwerking van andere religies. Centraal in deze verhalen staat de hoopgevende en vernieuwende kracht van Bijbels onderwijs'.

In het boek treffen we aangrijpende levensverhalen aan over de praktijk van het 'kruis dragen' en wat Bijbels onderwijs betekent. Over een dove jongen in Afrika die leraar wordt. Over een jongetje in Pakistan die te vermoeid was om te spelen na een hele dag stenen bakken in een fabriek, maar die nu naar school mag. Over een christenmeisje dat op school achtergesteld wordt, maar vertroos-

ting ontvangt uit de brieven van de apostel Petrus.

De vele scherpe en kleurrijke foto's maken dat de levensverhalen heel dichtbij de lezer komen. Behalve de vlot leesbare verhalen, bevat het boek achtergronden over de drie landen, toepasselijke Bijbelstudies, interviews, wetenswaardigheden en zelfs recepten voor het maken van heerlijke Indiase, Pakistaanse of Nigeriaanse gerechten. Het boekje is uitermate geschikt voor iedereen (en zeker voor een gezin) die wil meeleven en meelijden met jonge christenen in deze wereld. En voor jongens en meisjes bevat het boekje veel materiaal voor het houden van een spreekbeurt of het maken van een werkstuk. Daarom: van harte aanbevolen.

ds. W.A. Zondag, Woerden

# Kerknieuws

## BEROEPINGSWERK

### Beroepen:

Te Randburg (Zuid-Afrika),  
ds. J.M.D. de Heer te Middelburg-Centrum;  
Te Rijssen-West,  
ds. P.D. den Haan te Tholen.

### Bedankt:

Voor Barendrecht,  
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;  
Voor Leiderdorp,  
ds. B. Labee te Veenendaal;  
Voor Middelharnis en Terwolde-De Vecht,  
ds. A. Schot te Nunspeet;

Voor Oostkapelle,  
ds. C. van Ruitenburg te Krimpen a/d IJssel;  
Voor Ridderkerk-Slikkerveer;  
ds. P.G. Heijkamp te Emmeloord;  
Voor Werkendam,  
ds. G. van Manen te Elspeet.



## VERSCIJNING KERKELIJK JAARBOEK 2018

Het Kerkelijk Jaarboek 2018 is verschenen. U kunt dit boek bestellen bij de onder ons bekende

boekhandels, bij het Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening via [www.gergeminfo.nl/](http://www.gergeminfo.nl/) kerkelijk-jaarboek of telefonisch (0348) 489900. De kosten bedragen € 10,- per stuk (excl. verzendkosten).

## AANGEPASTE KERKDIENT TE SCHERPENZEEL

Op zaterdag 26 mei wordt in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Scherpenzeel een aangepaste kerkdienst gehouden voor mensen met een beperking. In deze dienst, die om 15.00 uur begint, hoopt student H.E.P. Fortuyn voor te gaan, met als thema: 'Een klacht uit de diepte', n.a.v. Jeremia 8:21-22. Iedereen - met of zonder beperking - is van harte welkom.

# Berichten

## TOEGENOMEN ONDERSTEUNING VAN (VERVOLGDE) KERK WERELDWIJD

Wat zou het mooi zijn als we in het jaarverslag 2017 hadden kunnen melden dat het deputaatschap tot hulpverlening in Bijzondere Noden overbodig is geworden. Het tegendeel is echter het geval.

Bijzondere Noden ondersteunde in 2017 ruim 64 projecten, waarbij lokale kerken of christelijke organisaties iets lieten zien van de christelijke barmhartigheid aan mensen in moeilijke omstandigheden. In het afgelopen jaar gaf Bijzondere Noden extra aandacht aan de verstrekking van Bijbelse lectuur en toerusting ter ondersteuning van de praktische hulp. Zoals een ontvanger van hulp in Oekraïne zei: 'We krijgen niet alleen voedsel voor ons lichaam, maar ook geestelijk voedsel'. Tegelijkertijd was de praktische ondersteuning voor zover mogelijk ook gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid van de lokale kerk of organisatie. Zo werd niet alleen tijdelijk hulp geboden, maar werden lokale kerken en christenen ook in staat gesteld om structureel hun omstandigheden te verbeteren.

Uit het jaarverslag blijkt dat de betrokken-

heid van de Gereformeerde Gemeenten bij het wereldwijde diaconale werk onverminderd groot blijft. Dit is zichtbaar in de lichte toename van de inkomsten naar 3,4 miljoen euro en het grote aantal voorlichtingen dat werd aangevraagd. Daarnaast kreeg de betrokkenheid ook een nieuwe vorm, doordat een aantal gemeenten zich voor langere tijd verbond aan een specifiek gemeenteproject. Tenslotte was er ook veel animo voor de leergangen over de Vervolgde Kerk die Bijzondere Noden in samenwerking met de CGO op twee plaatsen in het land aanbod. Het afgelopen jaar is er nauwer samengewerkt met de (Oud) Gereformeerde Gemeenten in Nederland op het gebied van noodhulp. Bijzondere Noden ziet verdere intensivering van de samenwerking met andere kerkgenootschappen, organisaties en vooral met lokale kerkelijke gemeenten als een belangrijk aandachtspunt voor het jaar 2018. Het complete jaarverslag van Bijzondere Noden is te vinden op [www.bijzonderenoden.nl](http://www.bijzonderenoden.nl).

## THEMAMIDDAG MUZIEKBUNDEL EN JAARVERGADERING VOGG

Op zaterdag 26 mei hoopt de VOGG na te

denken over de muziekbundel die jaarlijks wordt uitgegeven. De organisten Jaap-Jan de Rooij, Arjan Versluis en Herman van Vliet zullen voorspelen uit eigen werk en hun composities toelichten. Aansluitend is er een forumdiscussie onder leiding van VOGG-voorzitter Dirk-Jan Versluis. Hieraan zal ook ds. C. Hogchem medewerking verlenen. Het is de bedoeling dat de aanwezigen hun gedachten en ideeën over de muziekbundel naar voren brengen.

De uitkomsten van deze middag zullen we proberen zichtbaar te maken in toekomstige bundels.

Tijdens deze middag wordt er ook een korte huishoudelijke vergadering gehouden. Aanvang 13.00 uur. Locatie: kerkgebouw Gereformeerde Gemeente te Geldermalsen.

## ORGEL- EN ZANGAVONDEN

### Emmen

Zangavond op vrijdag 18 mei, aanvang 19.30 uur, in 'De Hoeksteen', de evangelisatiepost in Emmen, m.m.v. het gemengd koor Jedduthun uit Genemuiden. Leiding: evangelist C. van Drunen

## Opheusden

Orgel- en psalmzangavond met bovenstem op 2 juni in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Opheusden. Ingebruikname uitgebreide Van den Heuvel orgel. Aanvang 19.30 uur. M.m.v. organist Arie van der Vlist en de Betuwse bovenstemgroep. Collecte voor de kerk.

## Waarde

Zangavond op zaterdag 19 mei, aanvang 19.30 uur, in de Adullamkerk van de Gereformeerde Gemeente te Waarde, m.m.v. het jeugdkoor Uit der kinderen mond, het gemengd koor Praise the Lord, Bram Bout & Arnout Sinke, orgel en een tweetal instrumentisten. Presentatie door Marianne en Constantine Sangala van hun werk in Malawi.

## Zwijndrecht

Zangavond op zaterdag 19 mei, aanvang 19.30 uur, in de Oude kerk te Zwijndrecht, m.m.v. het jongerenkoor Cantilena, het jeugdkoor De kleine Lofstem en het gemengd koor Laus Deo. Appelwoord door Eline van den Bosse. Collecte voor de Jeugdbondactie Geloofwaardig onderwijs.



## Koningin Máxima 47 jaar

Koningin Máxima mag op donderdag 17 mei haar 47ste verjaardag herdenken. Van harte wensen we onze koningin, samen met haar man, koning Willem-Alexander, en hun drie kinderen de zegen van de Heere toe. Alleen deze zegen maakt rijk, geeft vorstelijke wijsheid, geldt in leven en in sterven en verduurt zowel tijd als eeuwigheid. Ons aller gebed voor koningin Máxima moge zijn: 'Wil haar in gunst gedenken, haar Uw genade schenken, zo alleen wordt haar heil volmaakt'.

De redactie

## FIETSTOCHTEN

### Rondom de Biesbosch

Fietstocht, te organiseren door de zendingscommissie te Werkendam, op zaterdag 2 juni rondom de Biesbosch, met presentatie van een zendingswerker over een zendingsveld. Inschrijven voor deelname: tussen 9.00 en 11.00 uur, locatie Clean B.V. Beatrixhaven 25a te Werkendam. Routes van ca. 25 en 38 km lang.

Kosten: € 5,- p.p., maximaal € 25,- per gezin. Opbrengst voor de ZGG.

Fietsuur is mogelijk, aanvragen per e-mail voor woensdag 30 mei.

E-mailadres contactpersoon: jandehaas91@hotmail.com

### Regio Genemuiden

Fietstocht in de regio Genemuiden op zaterdag 26 mei. Tochtlengte: ongeveer 30 km. Inschrijven tussen 10.45 en 11.45 uur bij de Jachin-Boazkerk van de Gereformeerde Gemeente. De opbrengst is t.b.v. de Jeugdbondactie Geloofwaardig onderwijs.

### GEZINS-, MARKT- EN ONTMOETINGS- DAG ELIËZER- EN OBADJASCHOOL

Genoemde in Zwolle gevestigde scholen houden op zaterdag 26 mei, van 10.00-15.00 uur, een verkoop- en ontmoetingsdag op het terrein van de Pieter Zandt scholengemeenschap, Kamperstraatweg 1a, te Kampen. De opbrengst komt ten goede aan de beide scholen.

## MARKTEN

### Alblasserdam

Tweedehands kledingmarkt op donderdag 31 mei, van 18.00-20.30 uur en vrijdag 1 juni, van 8.30-12.00 uur en van 18.00-20.30 uur, in de zalen van de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Alblasserdam. De opbrengst is t.b.v. de bouwkas.

### Middelharnis

Boerenmarkt op zaterdag 9 juni van 10.00-15.00 uur, in en rond de Sionkerk van de Gereformeerde Gemeente te Middelharnis. De opbrengst is voor het bouwfonds.

### Opheusden

Markt op zaterdag 26 mei, van 10.00-14.30 uur, in en rond het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente van Opheusden. Veiling bij opbod om 13.30 uur. De opbrengst is t.b.v. aflossing schuld kerkgebouw.

### Veen

Markt op zaterdag 26 mei van 9.00-14.00 uur, bij de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Veen. De opbrengst is voor het bouwfonds.

## BIJBELLEZINGEN OVER RUTH VAN DS. P. MELIS

Begin mei hebben enkele personen geld overgemaakt voor dit boek met Bijbellezingen, zonder vermelding van adresgegevens. Toezending is daardoor niet mogelijk. Verzoek om de adresgegevens door te geven via jheres@kliksafe.nl of via tel. 0341 560349.

## BEWUSTGEZIN ALBLASSERDAM E.O.

Media-opvoedavond voor ouders met kinderen die het voortgezet onderwijs (binnenkort gaan) volgen. Thema: Groepsdruk bij jongeren. Sprekers: Bertine Haverhals en dhr. D. van Elzelingen. Datum: woensdag 6 juni. Aanvang 19.45 uur. Locatie: ds. Joannes Beukelmanschool, Rembrandtlaan 100, Alblasserdam. Collecte ter bestrijding van de onkosten. Alblasserdam@bewustgezin.nu

## BIJEENKOMST 'IN DE KNOP GEBROKEN' TE DORDRECHT

Op vrijdag 1 juni houdt 'In de knop gebroken' (vereniging voor lotgenotencontact van ouders bij wie tijdens de zwangerschap of kort na de geboorte (een) kind(eren) is/zijn overleden) een bijeenkomst in een zaal van de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Dordrecht. Aanvang 19.30 uur. Spreekster is mw. Kunz. Zij hoopt een lezing te houden over Lentekind verlies, verdriet en verder...

## KONINKLIJKE ONDERSCHIEDINGEN

Diaken H. Simonse is op 26 april benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. Hij heeft zich vele jaren ingezet voor o.a. onze kerkbibliotheek, de Gereformeerde Bijbelstichting en de Vereniging Helpende Handen. Vanaf 2004 is broeder Simonse diaken. Ds. A.P. Baaijens heeft hem namens kerkenraad en gemeente gefeliciteerd en hem hartelijk toegesproken in de bijeenkomst waarin hem deze onderscheiding werd uitgereikt.

We wensen onze broeder toe dat hij mag delen in Gods gunst en genade.

Kerkenraad Gereformeerde Gemeente  
Aagtekerke

Op 26 april is de heer J.C. van Ginkel benoemd tot ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Burgemeester Nieuwenhuis van Waddinxveen reikte hem namens Zijne Majesteit de Koning de bijbehorende versierselen uit. Van Ginkel was jarenlang actief in diverse kerkelijke en maatschappelijke verbanden. Zo was hij oprichter van de NPV, afd. Amsterdam en voorzitter van o.a. de SGP-kiesvereniging in Waddinxveen, het districtsbestuur van de JBGG, het kerkelijk jeugdwerk van onze gemeenten in Krimpen aan den IJssel en Boskoop en van het bestuur van de Eben-Haëzerschool in Boskoop.

De kerkenraad feliciteert hem mede namens de gemeente van harte met deze koninklijke onderscheiding. We wensen hem toe dat de Heere nog vele jaren de gezondheid en liefde wil geven om zijn gaven te mogen inzetten ten nutte van de naaste binnen de gemeente en in de samenleving. Bovenal wensen wij hem, zijn vrouw en gezin van harte de persoonlijke genade toe die 'om niet' geschonken wordt op grond van de verdienste van de verheerlijkte en opgevangen Koning van de Kerk.

Kerkenraad Gereformeerde Gemeente Boskoop

Op 26 april ontving ouderling A. van Hartingsveldt een koninklijke onderscheiding uit handen van de burgemeester van de gemeente Lingewaal, mevrouw Van Ruijven-van Leeuwen. Hij is benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. Sinds 1988 is hij ambtsdrager in onze gemeente, eerst als diaken, later als ouderling. Van Hartingsveldt vervulde vele taken. Zo was hij penningmeester van de diaconie, tweede voorzitter en momenteel is hij scriba. Vele jaren geeft hij catechisatie. Maar ook buiten de gemeente heeft hij veel werk verricht, onder andere voor de classica- le evangelisatiecommissie, waarvan hij van 2003 tot 2016 voorzitter was. Hij was ook betrokken bij de opening van een inloopcentrum in Breda in 2015. Van 1992 tot 1995 was hij voorzitter van de commissie Praktische

Thuishulp van de stichting Helpende Handen en in 1993 vrijwilliger bij Stichting Kom Over En Help. Van 1983 tot 1993 was hij voorzitter (en ook chauffeur) van de vervoerscommissie van de Ds. Koelmanschool in Gorinchem. De kerkenraad feliciteert broeder Van Hartingsveldt van harte met deze onderscheiding en spreekt de wens uit dat hij vele jaren dienstbaar mag zijn in Gods Koninkrijk.

Kerkenraad Gereformeerde Gemeente Gorinchem

Op 26 april heeft mevr. Dea de Visser-van den Bosse een koninklijke onderscheiding ontvangen. Zij is nu lid in de Orde van Oranje-Nassau. Deze onderscheiding werd haar in de trouwboerderij te Heinkenszand door burgemeester G. Dijksterhuis van Borssele opgespeld. Hieruit blijkt dat het vele vrijwilligerswerk dat Dea de Visser mag verrichten, niet onopgemerkt is gebleven. Zij coördineert voedselacties voor Dorcas in het dorp. Verder is zij collectante voor diverse goede doelen, zoals de Hartstichting, de Brandwondenstichting, ZOA en Woord en Daad en ook is ze als natuurouder regelmatig te vinden op de basisschool in 's-Gravenpolder. We willen haar van harte feliciteren met deze onderscheiding. In deze gelukwens betrekken we ook haar man en kinderen. We wensen haar van harte toe dat ze nog geruime tijd kracht en wijsheid van de Heere mag ontvangen om ook in de toe-

komst dienstbaar te mogen zijn tot nut van haar naaste.

Kerkenraad Gereformeerde Gemeente 's-Gravenpolder

Donderdag 26 april reikte burgemeester J.J. Luteijn van Cromstrijen aan ons gemeentelid A.J. Herweijer een koninklijke onderscheiding uit. Hij is benoemd tot lid in de orde van Oranje-Nassau. De heer A.J. Herweijer is al vanaf 1970 bestuurslid van de streekcommissie Gereformeerde Bijbelstichting Hoeksche Waard, vanaf 1973 betrokken bij het bestuur van de Staatkundig Gereformeerde Partij, eerst in Klaaswaal en later in de fusiegemeente Cromstrijen. Hij was medeoprichter van de SGP-jongeren afdeling Hoeksche Waard en vanaf 1998 raadslid en wethouder in de gemeente Cromstrijen. Hij moest oktober vorig jaar om gezondheidsredenen helaas afscheid nemen. Herweijer was ook 11 jaar bestuurslid van Waterschap Hollandse Delta. We willen hem namens de kerkenraad en de gemeente van harte feliciteren met deze officiële blijk van grote waardering. De Heere zegene het werk dat gedaan mocht worden voor de Cromstrijense samenleving. De God van Jacob zegene hem en de zijnen bovenal met zegeningen van de God der geslachten. Onverdiend, uit louter genade, die in Christus Jezus is.

Kerkenraad Gereformeerde Gemeente Klaaswaal

## Kerkdiensten

### ZONDAG 20 MEI 2018 1E PINKSTERDAG

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 17.00 uur ds. B. van der Heiden; Alblasserdam 9.30 uur ds. B. van der Heiden en 15.30 uur stud. H.J. Agteresch; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Barendrecht 10.00 en 16.00 uur stud. M. Blok; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 19.00 uur ds. B. Labee; Bodegraven 19.00 uur ds. R. Kattenberg; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle

a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur ds. A. Verschuure en 16.30 uur ds. W.J. Karels; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. W. Silfhout en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Den Haag-Scheveningen 16.30 uur ds. J. Driessen; Deventer 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Dinteloord 18.30 uur stud. M. Blok; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Dordrecht 10.00 uur stud. H.J. Agteresch; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Elspeet 11.30 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enter 14.30 uur ds. S.W. Janse; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen en 18.30 uur

ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 uur ds. G. Clements en 16.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Goudswaard 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; 's-Gravenpolder 9.30 uur ds. C. Harinck en 18.00 uur ds. S. Maljaars en 14.00 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; 's-Gravenzande 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Haamstede 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. W.J. Karels en 18.00 uur ds. A. Verschuure; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Herkingen 14.30 uur ds. G. Pater; Hilversum 16.00 uur ds. J.B. Huisman; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. A.J. de Waard; Hoogvliet (zie Spijkenisse); Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 15.30 uur ds. A. Schreuder; Kamperland 14.00 uur ds. G.J. Baan; Kapelle-Biezelingse 15.00 uur ds. D.W. Tuinier; Klaaswaal 9.30 en 18.00

uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 10.00 uur ds. A.J. Gunst en 16.30 uur ds. C. Harinck; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 uur ds. C. van Ruitenburch en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur ds. M. Karens; Leiderdorp 19.00 uur ds. G.J.N. Moens; Lelystad 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Melissant 14.30 uur ds. K. Boeder; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. C.J. Meeuse; Moerkapelle 9.30 uur ds. W. Harinck en 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Naaldwijk 19.00 uur ds. W. Silfhout; Nieuw-Beijerland 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Nieuwedorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwer ter Aa 15.30 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Nijkerk 14.30 uur ds. G. van Manen; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oostburg 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Oosterend 10.00 en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Oostkapelle 18.30 uur (openb. bel.) ds. G.J. Baan; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Poortugaal 15.00 uur (H.D.) ds. A. Verschuure; Puttershoek 14.00 uur ds. M.H. Schot; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 uur ds. J. Mijnders en 18.00 uur stud. H.J. Agteresch; Ridderkerk-Slikkerveer 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 14.00 uur (H.D.) ds. C. Sonneveld en 18.30 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Rotterdam-Alexanderpolder (zie Rotterdam-Centrum); Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. J. Driessen en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburch; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 15.30 uur ds. W. Harinck; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Sint Philipsland 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 19.00 uur ds. W. Visscher; Spijkenisse 19.00 uur ds. H. Brons; Terneuzen 15.00 uur ds. D. de Wit; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. J.W. Verweij; Utrecht 12.30 uur ds. W.A. Zondag; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur (openb. bel.) ds. G.J. Baan; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. D.W. Tuinier; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Woerden 10.00 uur ds. W.A. Zondag en 18.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 en 14.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 uur ds. J.J. van Eckerfeld en 18.30 uur ds. G. Clements; Zoetermeer 10.00 uur ds. G.W.S. Mulder en 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Zwijndrecht 15.30 uur ds. P. Mulder; Zwolle 19.00 uur ds. A. Schot.

## MAANDAG 21 MEI 2018 2E PINKSTERDAG

Aagtekerke 9.30 uur ds. A.P. Baaijens; Alblasserdam 9.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 10.00 uur (H.D.) ds. A.B. van der Heiden; Barendrecht 11.00 uur ds. J. van Rijswijk; Barneveld-Centrum 9.30 uur (H.D.) ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.00 uur ds. H.A. van Zetten; Bodegraven 11.00 uur ds. W.A. Zondag; Boskoop 9.30 uur (openb. bel.) ds. J.J. Tanis; Brakel 9.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur (openb. bel.) ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 11.00 uur ds. A. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 uur ds. B.J. van Boven; Dirksland 10.00 uur ds. M.H. Schot; Dordrecht 10.00 uur ds. A.J. de Waard; Ede 9.30 uur ds. B. Labee; Elspeet 11.30 uur (openb. bel.) ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 uur ds. P.G. Heijkamp; Enkhuizen 9.30 uur ds. G. Heijkamp; Ermelo 9.30 uur (openb. bel.) ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 uur ds. C. Hogchem; Gorinchem 10.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 uur (openb. bel.) ds. G. Clements; 's-Gravenpolder 9.30 uur (openb. bel.) ds. D.W. Tuinier; Groningen 10.00 uur ds. J.B. Zippro; Hardinxveld-Giessendam 9.00 uur ds. W. Silfhout; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 uur ds. K. Boeder; Hoogvliet 10.00 uur ds. J. Driessen; Houten 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Kampen 11.00 uur (openb. bel.) ds. A. Schot; Kapelle-Biezelinghe 10.00 uur ds. C. Harinck; Klaaswaal 9.30 uur (openb. bel.) ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 uur ds. G. Beens; Krabbendijke 9.30 uur (openb. bel.) ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 9.30 uur (openb. bel.) ds. C. van Ruitenburch; Leiderdorp 11.00 uur ds. H.A. van Zetten; Lisse 10.00 uur ds. G.J.N. Moens; Meliskerke 9.30 uur (openb. bel.) ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.00 uur (H.D.) ds. D. de Wit; Moerkapelle 9.30 uur ds. W. Harinck; Nijkerk 11.45 uur ds. E.J. Boudewijn; Nunspeet 9.00 uur ds. A. Schot; Ooltgensplaat 9.30 uur ds. A.J. Gunst; Oosterend 10.00 uur ds. A. Vermeij; Oostkapelle 9.30 uur ds. M. Karens; Opheusden 10.00 uur ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 uur ds. G. Pater; Poortvliet 10.00 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Rhenen 9.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 11.15 uur (openb. bel.) ds. A.T. Huijser; Ridderkerk-Slikkerveer 9.00 uur stud. H.J. Agteresch; Rijssen-Noord 9.00 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.00 uur stud. H.E.P. Fortuyn; Rijssen-Zuid 9.00 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder (zie Rotterdam-Centrum); Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. W.J. Karels; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 uur ds. G. Hoogerland; Scherpenzeel 11.30 uur (openb. bel.) ds. F. Mulder; Sint Annaland 9.30 uur ds. C.J. Meeuse; Sliedrecht 9.00 uur (openb. bel.)

ds. A.T. Huijser; Tholen 10.00 uur (openb. bel.) ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur ds. P. Mulder; Uddel 9.00 uur ds. G. van Manen; Urk 10.00 uur ds. J.W. Verweij; Veen 9.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 uur ds. M. Joosse; Vlaardingen 10.00 uur (openb. bel.) ds. H. Brons; Vlissingen 9.00 uur ds. G.J. Baan; Wageningen 10.00 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 11.00 uur (openb. bel.) ds. E. Bakker; Westkapelle 9.30 uur ds. J. de Kok; Woerden 9.00 uur ds. W.A. Zondag; Zeist 10.00 uur (openb. bel.) ds. J.J. van Eckerfeld; Zoetermeer 9.30 uur (H.D.) ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 uur ds. C. van Krimpen.

## DINSDAG 22 MEI 2018

Nieuw-Beijerland 13.30 uur (huw.bev.) ds. G.W.S. Mulder.

## WOENSDAG 23 MEI 2018

Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. C. van Ruitenburch; Kortgene 19.30 uur ds. A. Schot; Kruijningen 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Meeuwen 19.30 uur ds. G. van Manen; Nisse 19.30 uur ds. W.J. Karels; Tricht-Geldermalsen 14.30 uur (huw.bev.) ds. E. Bakker.

## DONDERDAG 24 MEI 2018

Aalburg 19.30 uur (GBS-dienst) ds. A. Schot; Dordrecht 19.45 uur ds. B. van der Heiden; Genemuiden 14.00 uur (huw.bev.) ds. C. Hogchem; Nieuwerkerk 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Poortugaal 14.15 uur (huw.bev.) ds. A. Verschuure.

## VRIJDAG 25 MEI 2018

Kootwijkerbroek 14.00 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; Krimpen a/d IJssel 13.30 uur (huw.bev.) ds. C. van Ruitenburch; Middelburg-Zuid 14.45 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; Scherpenisse 0.00 uur (huw.bev.) ds. P.D. den Haan; Yerseke 15.30 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen.

## ZATERDAG 26 MEI 2018

Scherpenzeel 15.00 uur (aangepaste dienst) stud. H.E.P. Fortuyn.

## EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 20 MEI 2018 1E PINKSTERDAG

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 uur evang. J. Krijgsman en 17.00 uur evang. G. Baan; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Druenen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 uur evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

## MAANDAG 21 MEI 2018 2E PINKSTERDAG

Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 10.30 uur evang. S. de Visser.



# Advertenties

**Op vakantie in Barneveld?** Wij verhuren ons woonhuis, grote tuin, veel privacy. Van 27/7 tot 10/8. Tel. 06 44494384

## Apeldoorn - Grote Kerk D.V. zaterdag 19 mei

Jaarlijkse Psalmzangavond  
t.b.v.  
Theologische School Gereformeerde Gemeenten  
m.m.v. Bovenstemgroepen Barneveld-Elspeet-Putten  
Student J. Beens (meditatie)  
Dick Slagman (orgel)  
Aanvang 19.30 uur - Toegang vrij  
*Iedereen, jong & oud, hartelijk welkom  
Avond voor het hele gezin.*

**Vakantie Oostenrijk.** Te huur: luxe chalet en appartementen, 2-9 pers., in omg. Saalbach-Hinterglemm /Zell am See. Info: 0180-322181 / 06-51166845.  
[www.vakantieindebergen.nl](http://www.vakantieindebergen.nl)

**W** [werkmetailent.nl](http://werkmetailent.nl)

**KRAAMVERZORGENDE** RST ZORG - DORDRECHT / R'DAM  
**REDACTIE** RMU - VEENENDAAL  
**SPIJTER / LASSER / DIVERSEN** VLASTUIN GROEP - KESTEREN  
**BEGELEIDER / VERPLEEGKUNDIGE** DE SCHUTSE - KESTEREN  
**PROJ.MEDEW. VLUCHTELINGEN** SOLID ROAD - NIJMEGEN  
KOM NAAR DE BANENBEURS IN KESTEREN (26 MEI): MMWT.NL

## NU OOK IN DE HOEKSCHE WAARD



**VAN WAGENINGEN**  
BEGRAAFNISVERZORGING

Na ruim 50 jaar als familiebedrijf op Goeree-Overflakkee werkzaam te zijn geweest willen wij onze activiteiten uitbreiden naar de Hoeksche Waard.

Ons familiebedrijf kenmerkt zich door betrokkenheid, betrouwbaarheid en persoonlijk contact.

*Wij verzorgen alleen begrafenissen.*

### Voor informatie:

J. van Wageningen  
Westdijk 31, 3244 BM Nieuwe Tonge  
Telefoon 0187 651616 Mobiel 06 53241569

[www.begraafnisverzorgingvanwageningen.nl](http://www.begraafnisverzorgingvanwageningen.nl)

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

**INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN**

**Vrijwilliger gezocht voor hulp in de huishouding.** 1 morgen p.w., Werkendam, 06-36446543

Op vakantie naar Canada? Kijk op [www.CanadianHolidayRentals.ca](http://www.CanadianHolidayRentals.ca) voor accommodaties en autoverhuur.

Vakantie vieren in Yerseke en omgeving?  
[www.bluegreenholiday.nl](http://www.bluegreenholiday.nl)

**Vakantie Veluwe:** 21-7 t/m 4-8.  
Eengezinswoning, Barneveld, nabij natuur.  
Info: 06-15909188

**Nee, niet weer...**

Voor ons heel herkenbaar. Kom eens langs voor een gratis kennismakingsgesprek, wij zijn specialist in jongenshulpverlening.

**OUTBACKEXPLORERS®**  
...laat relaties weer lopen!

Driebergen • Kootwijkerbroek • Yerseke • Zevenhuizen (ZH)  
Kijk op [www.outbackexplorers.nl](http://www.outbackexplorers.nl)

## Open Dag Huize Winterdijk!

Op D.V. 26 mei a.s. kunt u Huize Winterdijk bezichtigen! Er zijn rondleidingen om 10.15 en 12.30 uur. Wij nemen u dan mee door het hele gebouw met al zijn faciliteiten.

Eén van onze speerpunten is 'beweeg meer'. Op ons fietslabyrint kunt u een rondje fietsen in bijv. Gouda of Rotterdam. Ook kunt u zelf meemaken hoe wij beweging stimuleren.

Kunstenaar Jan Neven komt om snelportretten te maken van u of uw kind(eren). Ook is er om 11.30 uur een speciale veiling met leuke artikelen voor kleine prijzen. Voor de kinderen is er genoeg ter ontspanning.

Er is een ruim aanbod aan planten, bloemen, (tweedehands) boeken en levensmiddelen. U kunt dus allerhande inkopen doen.

De Vrienden van Huize Winterdijk organiseren -als vanouds- de traditionele voorjaarsverkoop op het terrein, in de winkel én nu ook in de nieuwe centrale hal.

In de winkel van Huize Winterdijk vindt u de koopjeshoek.

Voor kleine prijzen heeft u leuke artikelen.

Kortom, u bent **zaterdag 26 mei** van harte welkom van 10.00 tot 14.00 uur!

De opbrengst komt ten goede aan pastorale-, nachtzorg en andere doelen van de Steunstichting Vrienden van Winterdijk

Namens de bewoners van Huize Winterdijk,  
Vrienden van Huize Winterdijk

HUIZE  
**Winterdijk**

**kina**  
begrafenisverzorging

D.W. Schipper  
**010-458 31 12**  
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman  
**0182-58 39 32**  
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN



Uw trouwtekst in hout uitgesneden?  
Tel. 0418-551383  
[www.houtsnijwerk.nl](http://www.houtsnijwerk.nl)

Mediation of  
bemiddeling nodig?

Bel 030 - 760 10 00 of mail  
[mr.pjdenboef@jdb-advocaten.nl](mailto:mr.pjdenboef@jdb-advocaten.nl)

Janssens ■ Den Boef  
advocaten



CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING  
**P.H. VAN DER LEER**  
Veenendaal Rhenen



Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding  
bij het verzorgen van alleen begrafenissen

P.H. van der Leer

T **0318 - 526641** E [info@phvanderleer.nl](mailto:info@phvanderleer.nl)  
M **06 - 46376232** W [www.phvanderleer.nl](http://www.phvanderleer.nl)

Relaties  
Seksualiteit

Burn-out

Onzekerheid

ADHD – Autisme

Identiteit

Opvoeding

Rouw

[WWW.ABCONSULTS.NL](http://WWW.ABCONSULTS.NL)

**ABC**CONSULTS

Precies de hulp die je nodig hebt!

**Ambtskleding**

den Engelsman & van Driel  
heeft een ruime keus in  
*stijlvolle*  
*kleding*



**den Engelsman & van Driel**

Voorstraat 15 - Sint-Annaland  
Tel. (0166) 65 24 90  
maandag gesloten, vrijdagavond koopavond  
[www.denengelsmanenvandriel.nl](http://www.denengelsmanenvandriel.nl)



NATUUR- EN LANDSCHAPSCAMPING

**"DE VERBORGEN HOEK"**

Kom kamperen op Camping De Verborgten Hoek  
FRIESLAND of huur CHALET of compleet ingerichte  
LODGETENT (6-8 of 8-10 pers.) bij de FRIESE MEREN.  
[www.deverborgenhoek.nl](http://www.deverborgenhoek.nl) 0514-602065

**Zorgmiddelen  
nodig?**

Sta-op fauteuil, loophulpmiddelen  
drempelaanpassing of een traplift  
Verkoop-Verhuur-Onderhoud-Reparatie  
Service aan huis

**Van der Stelt**

Zorgmiddelen en Homeservice  
**Bel 06-36437801**

**Jouw ZOMERVAKANTIE van 2018?**

Samen met 30 jongeren (M/V) (18 tot  
30 jaar) in een goede sfeer helpen  
bouwen aan ons project in MOLDAVIË,  
en daarnaast nog een mooie vakantie?  
Bouwervaring niet noodzakelijk!  
**Data: D.V. 26 jul. t/m 18 aug.**  
Kijk op [www.werkgroepzegveld.nl](http://www.werkgroepzegveld.nl) of  
mail [werkgroepzegveld@gmail.com](mailto:werkgroepzegveld@gmail.com)

*Dorst*  
BEGRAFENISVERZORGING

Voor het verzorgen van begrafenissen op  
Tholen, Sint Philipsland, Schouwen-Duiveland,  
Zuid-Beveland e.o.

U mag vrijblijvend informatie  
of een wilsbeschikking aanvragen.

Molenpad 4, 4696 BP Stavenisse | tel. 0166-697438  
[www.begrafenisverzorgingdorst.nl](http://www.begrafenisverzorgingdorst.nl)

(Wij verzorgen geen crematies.)

**Voor een respect- en stijlvolle begeleiding**



**Reformatiorische  
Psychologenpraktijk  
Nederland**

Reformatiorische Psychologenpraktijk Nederland  
biedt identiteit bewuste behandeling en begeleiding  
en psychologisch onderzoek aan volwassenen,  
jongeren en kinderen met psychosociale en  
psychologische vragen en problemen.



Ohmweg 1g, 2952 BD Alblasserdam  
078 - 69 32 808 of [info@rpnederland.nl](mailto:info@rpnederland.nl)

Bezoek onze website voor meer informatie,  
de tarieven en aanmelding.  
[www.rpnederland.nl](http://www.rpnederland.nl)

Identiteitsbewust • Persoonlijk • Vertrouwelijk • Doelgericht



Uw vakantie in een compleet ingericht  
LODGE VILLA (6 tot 8 pers.)  
Direct aan het Lago-Maggiore in Italië  
Info: 055 7507930 [www.familylodges.nl](http://www.familylodges.nl)



**VAN STAVEREN**

Begrafenisverzorging

*Met aandacht, zorg en respect*

**Dag en nacht bereikbaar 0172 23 33 38**  
[vanstaverenbegrafenisverzorging.nl](http://vanstaverenbegrafenisverzorging.nl)

**Verzorgende (zzp'er) zoekt werk:**

pers.verz/begeleiding/huishouden.  
Omgeving Noord Brabant.  
06-36446543

**Te Koop: Stacaravan, 7 pers.,** 3 sl.k,  
op park "De Blekkenhorst" in Den Ham.  
Tel. 0614661502

**Welkom op onze site!**  
**Ruim 60.000 boeken op:**  
**[www.derooboeken.nl](http://www.derooboeken.nl)**

## Landelijke Conferentie Passend Verbinden

Van 0 – tot 23: Sprongen en breuken in de lijn

Datum | 8 juni D.V.

Locatie | 'De Parel'

Hardinxveld-Giessendam

De conferentie Passend Verbinden wordt georganiseerd door Platform Reformatorische Kerken, SGP, Berséba, RefSVO, Hoornbeeck MBO,

Driestar Hogeschool en Samenwerking Christelijke Jeugdhulp. Doelstelling is om met elkaar het belang van onze kwetsbare jongeren te dienen. Deze dag van ontmoeting, bezinning en ontwikkeling moet leiden tot betere afstemming tussen betrokkenen.

Allen die in het dagelijks leven als professional, ambtsdrager of bestuurder te maken hebben met jeugdhulp worden van harte uitgenodigd. Er is een keuze aan workshops waarbinnen ook aandacht is voor de relatie tussen pastoraat en jeugdhulp. Deelname is kosteloos; wel graag aanmelden.

Meer informatie en aanmelding vóór 31 mei: [www.christelijkejeugdhulp.nl/conferentie](http://www.christelijkejeugdhulp.nl/conferentie).



**ES Vakanties**  
Vakanties in eigen sfeer

**OOSTENRIJK**, vanaf €495,- huurt u een **stacaravan op gezinscamping**. Recreatieteam, kerkdiensten, zon, water en bergen. Info: 055-3030083 [www.es-vakanties.nl](http://www.es-vakanties.nl)

**Zang- en dia-avond**  
**'Ethan zingt voor Malawi'**  
D.V. 26 mei 2018, 19.15 uur  
m.m.v. mannenkoor Ethan Yerseke  
orgel Pieter Heykoop  
locatie: De HeyZon, Kapelle  
Collecte t.b.v. Stéphanos  
Allen hartelijk welkom!

**Te huur: 6 à 7-pers. vakantiewoning**  
op rustig park in **ZOUTELANDE**, op loopafstand van strand. Nog div. weken vrij vóór 20 juli en na 10 augustus. Kijk op [www.springvloed13.nl](http://www.springvloed13.nl) onder 'kalender openen' of bel 0118-581664 of 06-36016064.

**Te huur in Kootwijkerbroek; een ruime vrijstaande woning** met 5 slaapkamers voor max. een jaar. Tel. 06-53405696.

**AUTOAKTIEF**  
GROEP

Full service garagebedrijf in Barneveld zoekt:

**(Leerling)autotechnicus**

info@autoaktiefgroep.nl

0342-413415

[www.autoaktiefgroep.nl](http://www.autoaktiefgroep.nl)



**Kees van Asselt**

begravenisondernemer

*Oor een waardige en stijlvolle verzorging met aandacht voor persoonlijke wensen.*

Vraag **GRATIS** ons 'laatste wensen' boekje aan.

Woudenberg e.o. m. 06 15 45 11 30 i. [www.kvanasselt.nl](http://www.kvanasselt.nl)

## Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

### De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

**Hoofredacteur:** ds. G.J. van Aalst

**Redacteurs:** ds. B. Labee, J. van 't Hul

**Redactiesecretaris:** J.J. Verhage

### Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst  
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal  
T 0186-576990  
E [givanaalst@kliksafe.nl](mailto:givanaalst@kliksafe.nl)

### Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee  
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal  
T 0318-513597  
E [b.labee@kliksafe.nl](mailto:b.labee@kliksafe.nl)

### Meditaties

J. van 't Hul  
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren  
T 06-5773987  
E [jvthul@kliksafe.nl](mailto:jvthul@kliksafe.nl)

### Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten

J.J. Verhage  
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk  
T 0180-420865, F 0180-423583  
E [jj.verhage@kliksafe.nl](mailto:jj.verhage@kliksafe.nl)

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

### Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, postbus 608, 3440 AP Woerden  
T 0348-489900  
E [saambinder@cbgg.nl](mailto:saambinder@cbgg.nl)

### Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij  
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam  
T 078-6912899  
E [saambinder@verloop.nl](mailto:saambinder@verloop.nl)

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.  
Familieberichten € 0,45 per mm.  
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

### Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:  
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening  
postbus 608, 3440 AP Woerden  
T 0348-489900  
E [saambinder@cbgg.nl](mailto:saambinder@cbgg.nl)

### Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De Saambinder-abonnementen te Woerden.

### Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,00 per halfjaar (te betalen per 1 april en 1 oktober) voor het buitenland\*: € 150,00 per jaar \*afwijkend tarief voor:  
Canada: \$165, USA: \$140

### Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman  
3340 Culp Rd. Unit 11  
Vineland Stn. ON LOR 2E0  
T 905 562 1331  
E [amberman47@gmail.com](mailto:amberman47@gmail.com)

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

*Ds. Labee over:*

# De toepassende bediening van de Heilige Geest

**Onlangs kregen we de vraag waar het in de Bijbel te vinden is, dat de toepassing van de Heilige Geest nodig is tot zaligheid. Het is voor ons persoonlijk zo overduidelijk, maar vanuit de Heilige Schrift lijkt dat niet zo makkelijk aan te geven. Of moet ik wijzen op Johannes 14 vers 26?**


## Dordtse Leerregels

Misschien is het toch eenvoudiger dan de vraagsteller denkt, al moeten we toegeven dat de onder ons bekende (en dierbare!) uitdrukkingen vaak niet helemaal letterlijk in de Heilige Schrift staan. Eerst wijzen we graag op onze Dordtse Leerregels, die na vierhonderd jaar nog altijd zo helder spreken over de noodzaak van de toepassende bediening van de Heilige Geest. Dát de Heere alléén zo werkt, lezen we bijvoorbeeld in artikel 3 en 6 uit hoofdstuk III/IV. Het eerstgenoemde artikel leert ons: 'Overzulks zo worden alle mensen in zonde ontvangen, en als kinderen des toorns geboren, onbekwaam tot enig zaligmakend goed, geneigd tot kwaad, dood in zonden en slaven der zonde. En willen en kunnen tot God niet wederkeren, noch hun verdorven natuur verbeteren, noch zichzelf tot de verbetering daarvan schikken, zonder de genade des wederbarenden Heiligen Geestes'. Heel kort daaropvolgend lezen we: 'Hetgeen dan noch het licht der natuur, noch de wet doen kan, dat doet God door de kracht des Heiligen Geestes, en door het woord of de bediening der verzoening, welke is het Evangelie van de Messias, waardoor het God behaagd heeft de gelovige mensen, zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament, zalig te maken'. In het vervolg van dit belangrijke hoofdstuk III/IV

kunnen we lezen hóe het de Heere behaagt door Zijn Geest in zondaarsharten te werken. Mogen we het samenvatten met de bekende regels uit de berijmde Psalm 25? 'HEER, ai maak mij Uwe wegen, door Uw woord en Geest, bekend'. Schriftuurlijke christenen groeien daar nooit bovenuit!

## Heilige Schrift

Inderdaad mag gewezen worden op Johannes 14 vers 26: 'Maar de Trooster, de Heilige Geest, Welke de Vader zenden zal in Mijn Naam, Die zal u alles leren, en zal u indachtig maken alles wat Ik u gezegd heb'. Persoonlijk vinden we ook de woorden van Paulus aan de gemeente van Rome heel duidelijk. Zo lezen we in Romeinen 8 vers 2: 'Want de wet des Geestes des levens in Christus Jezus heeft mij vrijgemaakt van de wet der zonde en des doods'. De Bijbel *met uitleg* schrijft daarbij: 'De kracht van de zonde is in hun leven gebroken door het werk van de Heilige Geest'. Zonder dat toepassende werk van Gods Geest zijn we dood in zonden en misdaden, zoals we het in vers 9 lezen: 'Doch gijlieden zijt niet in het vlees, maar in de Geest, zo anders de Geest Gods in u woont. Maar zo iemand de Geest van Christus niet heeft, die komt Hem niet toe'.

Bij dat 'inwonen van de Geest' schrijven onze kanttekenaren (29a): 'Namelijk door Zijn genadige werkingen, als daar zijn verlichting des verstands, versterking des geloofs, verzekering van de zaligheid, opwekking tot het gebed, beweging tot geestelijke begeerten, vertroosting in kruis en aanvechting (...). Als Oud-Testamentische Schriftplaats wijzen we op Ezechiël 36 vers 25: 'Dan zal Ik rein water op u sprengen en gij zult rein worden; van al uw onreinheden en van al uw drekgoden zal Ik u reinigen'. Rijk is de bijbehorende kanttekening 46: 'Het dierbaar bloed van het onbevleete Lam Jezus Christus zal Ik u door Mijn Woord en Mijn Geest toepassen tot reiniging uwer zielen'. Zullen we samen bidden met het formuliergebed van de kinderdoop of de Heere ons en de kinderen van de gemeente 'door Zijn Heilige Geest, Zijn Zoon Jezus Christus wil inlijven'? Alleen dan kunnen we getroost leven en straks zonder verschrikken voor de rechterstoel van Christus verschijnen. 



## VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

**Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.**